

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023
Sanskrit (Optional) Paper-IV
SANO4: Upanishad & Gita

Day and Date: Thursday, 07/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 गीतेमध्ये एकूण किती अध्याय आहेत?
अ) १८ ब) १७ क) २१ ड) ११
- 2 'गुरूजवळ बसून ज्ञान ग्रहण करणे' ही संकल्पना कशाशी संबंधित आहे?
अ) उपनिषद ब) ऋग्वेद क) ब्राम्हण ग्रंथ ड) आरण्यके
- 3 उपनिषद तुलनेने हे सर्वात लहान उपनिषद आहे.
अ) बृहदारण्यक ब) कठ क) केन ड) ईश
- 4 ईशोपनिषद हे उपनिषद कोणत्या वेदाशी संबंधित आहे?
अ) अथर्ववेद ब) ऋग्वेद क) सामवेद ड) यजुर्वेद
- 5 ब्रह्मसुत्रांची निर्मिती कोणी केलीखाली ते ओळखा ?
अ) बादरायण ब) कालिदास क) वाल्मीकी ड) जैमिनी
- 6 गीतेच्या दुसऱ्या अध्यायाचे नाव आहे.
अ) कर्मयोग ब) सांख्ययोग क) विषादयोग ड) संन्यासयोग
- 7 हृषीकेश हे नाव गीतेत कोणासाठी योजले आहे.
अ) अर्जुन ब) धृतराष्ट्र क) श्रीकृष्ण ड) संजय
- 8 कुंतीपुत्र अर्जुन कोणत्या वंशातील पुरुष होता?
अ) भरत ब) वृष्णी क) आर्य ड) पांडव
- 9 कुरुक्षेत्रावर घडणाऱ्या घटनांचा इतिवृत्तान्त संजय कोणाला सांगत होता?
अ) अर्जुन ब) धृतराष्ट्र क) श्रीकृष्ण ड) संजय
- 10 श्रीकृष्ण गीतेचा उपदेश करताना 'परन्तपः' असे कोणास संबोधतो?
अ) अर्जुनाला ब) धृतराष्ट्राला क) ऋषीमुनीला ड) संजयाला
- 11 शरीर व्यवहार चालण्यासाठी करण्याचा सल्ला गीता शास्त्र देते.
अ) याग ब) योग क) कर्म ड) व्यायाम

- 12 गीताशास्त्रानुसार आसक्ती सोडून कर्म करणारा मनुष्य..... जाऊन मिळतो.
अ) इंद्राला ब) परमात्म्याला क) विष्णुला ड) ब्रह्माला
- 13 गीतेच्या तिसऱ्या अध्यायाचे नाव आहे.
अ) सांख्ययोग ब) कर्मयोग क) विषादयोग ड) संन्यासयोग
- 14 अन्नात् भवन्ति
- अ) जीवानि ब) भूतानि क) उभौ ड) धर्मनि
- 15 यज्ञात् भवति
- अ) पर्जन्यः ब) सामान्यः क) असामान्यः ड) न्यूनः

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 नास्तिक दर्शने
- 2 गीता
- 3 अर्जुनाची विशेषणे
- 4 योगनिष्ठा

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 गीतेत आत्म्याचे वर्णन कसे केले आहे?
- 2 गीतेतील स्वधर्म म्हणजे काय थोडक्यात स्पष्ट करा?
- 3 'परधर्मो भयावहः' थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 4 कर्म करण्यामुळे होणारा लाभ व कर्म न करण्यामुळे होणारी हानी याविषयी थोडक्यात लिहा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 प्रस्थानत्रयी म्हणजे काय ? सविस्तर स्पष्ट करा?
- 2 गीतेच्या दुसऱ्या अध्यायातील प्रतिपाद्य विषय सविस्तर वर्णन करा?

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023
Sanskrit (Optional) Paper-IV
SANO4: Upanishad & Gita

Day and Date: Thursday, 07/12/2023
Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 गीतेमध्ये एकूण किती अध्याय आहेत?

अ) १८ ब) १७ क) २१ ड) ११

Option 1

2 'गुरूजवळ बसून ज्ञान ग्रहण करणे' ही संकल्पना कशाशी संबंधित आहे?

अ) उपनिषद ब) ऋग्वेद क) ब्राम्हण ग्रंथ ड) आरण्यके

Option 1

3 उपनिषद तुलनेने हे सर्वात लहान उपनिषद आहे.

अ) बृहदारण्यक ब) कठ क) केन ड) ईश

Option 4

4 ईशोपनिषद हे उपनिषद कोणत्या वेदाशी संबंधित आहे?

अ) अथर्ववेद ब) ऋग्वेद क) सामवेद ड) यजुर्वेद

- Option 3
5 ब्रह्मसुत्रांची निर्मिती कोणी केलीखाली ते ओळखा ?
अ) बादरायण ब) कालिदास क) वाल्मीकी ड) जैमिनी
- Option 1
6 गीतेच्या दुसऱ्या अध्यायाचे नाव आहे.
अ) कर्मयोग ब) सांख्ययोग क) विषादयोग ड) संन्यासयोग
- Option 2
7 हृषीकेश हे नाव गीतेत कोणासाठी योजले आहे.
अ) अर्जुन ब) धृतराष्ट्र क) श्रीकृष्ण ड) संजय
- Option 3
8 कुंतीपुत्र अर्जुन कोणत्या वंशातील पुरुष होता?
अ) भरत ब) वृष्णी क) आर्य ड) पांडव
- Option 1
9 कुरुक्षेत्रावर घडणाऱ्या घटनांचा इतिवृत्त संजय कोणाला सांगत होता?
अ) अर्जुन ब) धृतराष्ट्र क) श्रीकृष्ण ड) संजय
- Option 2
10 श्रीकृष्ण गीतेचा उपदेश करताना 'परन्तपः' असे कोणास संबोधतो?
अ) अर्जुनाला ब) धृतराष्ट्राला क) ऋषीमुनीला ड) संजयाला
- Option 1
11 शरीर व्यवहार चालण्यासाठी करण्याचा सल्ला गीता शास्त्र देते.
अ) याग ब) योग क) कर्म ड) व्यायाम
- Option 3
12 गीताशास्त्रानुसार आसक्ती सोडून कर्म करणारा मनुष्य..... जाऊन मिळतो.
अ) इंद्राला ब) परमात्म्याला क) विष्णुला ड) ब्रह्माला
- Option 2
13 गीतेच्या तिसऱ्या अध्यायाचे नाव आहे.
अ) सांख्ययोग ब) कर्मयोग क) विषादयोग ड) संन्यासयोग
- Option 2
14 अन्नात् भवन्ति
- अ) जीवानि ब) भूतानि क) उभौ ड) धर्मनि
- Option 2
15 यज्ञात् भवति
- अ) पर्जन्यः ब) सामान्यः क) असामान्यः ड) न्यूनः

Option 1
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 नास्तिक दर्शने
Ans:
- 2 गीता
Ans:
- 3 अर्जुनाची विशेषणे
Ans:

4 योगनिष्ठा

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 गीतेत आत्म्याचे वर्णन कसे केले आहे?

Ans:

2 गीतेतील स्वधर्म म्हणजे काय थोडक्यात स्पष्ट करा?

Ans:

3 'परधर्मो भयावहः' थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

4 कर्म करण्यामुळे होणारा लाभ व कर्म न करण्यामुळे होणारी हानी याविषयी थोडक्यात लिहा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 प्रस्थानत्रयी म्हणजे काय ? सविस्तर स्पष्ट करा?

Ans:

2 गीतेच्या दुसऱ्या अध्यायातील प्रतिपाद्य विषय सविस्तर वर्णन करा?

Ans:
